

Szakmai (regényes) önéletrajz

Nyerges András Imre

Budapesten születtem 1948-ban.

Életem és szakmai pályám alakulására (szokatlanul) az általános iskolai évek voltak döntő hatással, melyeket az akkor megnyíló Lórántffy Zsuzsanna úti Zenei Ált. Iskolában töltöttem. Szolmizálni Kodály Zoltán személyes irányítása és ellenőrzése mellett tanultunk. Második elemista koromtól kezdtem zongorázni, majd nyolcadikban szerettem bele a gitározásba.

A Móricz Zsigmond Gimnázium ének-zene tagozatán érettségiztem 1966-ban.

Utána a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola klasszikus gitár tanszakát végeztem el, 1967-ben tettem záróvizsgát. Ebben az évben középfokú angol nyelvvizsgát is szereztem.

1967-től 1972-ig a Budapesti Műszaki Egyetem nappali hallgatója voltam a Villamosmérnöki Karon. 1972-ben lettem okleveles villamos mérnök.

Természetesen én is játszottam azidőtájt zenekarban néhány évig, mint gitáros. A berendezés - mondanom sem kell - saját gyártmányú volt.

1973-ban sikerült felvételt nyernem az akkori Pannónia Filmstúdió Rajz-és Animációs Főosztályára mint hangmérnök gyakornok. A gyakornoki év alatt sikerült alaposan megismerkednem az akkori idők berendezéseinek műszaki jellemzőivel (zömében csöves technika volt), beállításukkal, javításukkal, működésükkel valamint a „szinkron” filmgyári gyártástechnológiával.

1974-től dolgoztam animációs egyedi és sorozat filmek hangmérnökeként 1996-ig. Akkor kezdődtek az elbocsátások...

Igen sok film készült el a közreműködésemmel, valószínűleg több mint ezer.

A sorozatokat (13 epizód) külön filmnek számolom pl: Mirr-Murr a Kandúr, A legkisebb Ugrifüles, Misi Mókus kalandjai, A kockásfülű Nyúl, Magyar Népmesék, (az elkészült 81 filmből 68-at én csináltam), Mátyás Király mesék, Cantinflash Show, Sebjaj Tóbiás, Varjúdombi mesék...

Temérdek egyedi, rövid, animációs film adott lehetőséget hangmérnöki ambícióim kiéléséhez, mely munkák külföldi filmfesztiválokon sorra aratták - kiváló rendezők jóvoltából - a babérokat, és nekem is meghozták a házon belüli és kívüli szakmai elismertséget. Több rendezővel a mai napig baráti és munkakapcsolatban vagyok: Jankovics Marcell, Foky Ottó, Nepp József, Ternovszki Béla, Cakó Ferenc, Hernádi Tibor, Horváth Mari, a nemrég sajnos elhunyt Reisenbüchler Sándor és még sorolhatnám. (Néhány filmcím: Sziszifusz, Küzdők, Babfilm, La Desodora, Pánik.....)

Részem volt több egészestés animációs film megalkotásában is mint pl. a Macskafogó, (talán ez a film a legsikeresebb valamennyi között) a Vili a Veréb, Az erdő Kapitánya stb.

Egykori kollégáim közül igen nagy bátorítóm és segítőm volt Pethő Zsolt zeneszerző, aki az animációs filmek karaktereinek és szituációinak legavatottabb zenei ábrázolója, és a közben elhunyt Réti János. Ő volt az a hangmérnök, akivel a legszerteágazóbb témákban tudtam konzultálni, (áramkörök, régi hangfelvételek hallgatása és megítélése, saját felvételek elbírálása, szakmai esztétika és etika, a hangmérnöki szakma „lélektani” vonatkozásai...) Jancsi a mai napig nagyon hiányzik.

1989 körül kerültem át a Szinkron Főosztályra a Zeneterem vagy másik nevén a Nagykeverő zenei, vezető-hangmérnökeként, ahol több hangfelvételt készítettünk neves magyar előadókkal. (pl. Matúz István) A Nagykeverő hamar ki lett építve Dolby Stereo filmkeverésre, sok film készült, ami miatt nehezen lehetett a zenefelvételeket egyeztetni... A jó kezdeményezés lassanként elsorvadt. Akkortájt indult be a Walt Disney filmek magyarra szinkronizálása, melyek énekelvételeit készítettem, később teljes filmszinkronokat is, pl. Aristocats, bár a keverést még Londonban végeztük. (1993, Shepperton Studios, Delta Sound Services)

1981-ben jártam először Londonban szakmai meghívásra egy, a Dolby Laboratorium által szervezett előadássorozaton, ahol a Dolby Stereo filmhang elméletét, a filmkészítés és lesugárzás kérdéseit adták elő és demonstrálták. Igen nagy hatással volt rám, és később amikor csak tehettem, hivatalosan, vagy magánúton Angliába utaztam kiállításokra, (AES Convention, APRS Exhibition, 1994-ben egy ilyen kiállításon ismerkedtem össze Rupert Neve-vel), hangtechnikai berendezéseket gyártó cégekhez, (Soundcraft, Tweed Audio), hangstúdiókhoz (AIR Studios, Konk Studios, BBC, Livingstone Studios, CTS Studios Wembley, Master Rock Studio, stb.) és egy egyhónapos hangfelvételi tanfolyamot(!) is elvégeztem a Gateway Studio-ban 1987-ben.

Szemléletem a hangfelvétel készítésről erősen átformálódott és a mai napig is sokat merítek akkori élményeimből. Az ottani hangfelvételi gyakorlat alapállása erősen eltért a hazaitól mely részben most is fennáll.

Az angol nyelvű szakirodalom olvasása napi szórakozásom most is, felsőfokú nyelvvizsgát is szereztem a nyolcvanas évek közepén.

A nyolcvanas évek végén, a kilencvenes évek elején, sok zenész ismerősöm fordult hozzám mindenféle kérdéssel, akkoriban éledt a házi demófelvételek készítése iránti igény, és ez adta az ötletet, hogy szervezzek (a már akkor Magyar Szinkron és Videó Vállalat-ra átkeresztelt) munkahelyemen, gyakorlati hangfelvételi ismereteket oktató tanfolyamokat zenészek, technikusok részére. Jó pár, ilyen ötnapos tanfolyamot tartottunk, jöttek Budapestről és vidékről is. Nemrég találkoztam olyan kollégával, aki hivatkozott is erre a tanfolyamra. Szerettem csinálni, tévhitek eloszlatni...

Később az Oktopusz iskolában is tanítottam sokszagos felvételi technikát, mint meghívott előadó. (A gyakorlati demonstráció nálunk, az Intersound stúdióban zajlott.)

1984-ben ért meg az az elhatározás, hogy saját stúdiót építsünk egy zenész barátommal, aki azóta sikeres hangmérnök-szakújságíró lett. Így született meg az Intersound Gmk., (ma Kft.) ahol igen sok zenefelvételt készítettem a Magyar Hangfelvételi Vállalat megbízásából.

Legjelentősebb zenész partnereim a Kaláka együttes tagjai voltak (egykori „zeneis” iskolatársaim), akikkel több mint tíz nagylemez-, kazetta- majd CD kiadványt készítettünk 1985-től gyors egymásutánban és manapság is együtt dolgozunk. A felvételek zenei rendezője is én vagyok mindig a Kaláka kiadványokon. Az első közös lemezünk a „Pelikán” gyereklemez azonnal aranylemez lett. A hangzására ma is büszke vagyok, mivel a keverőasztalt is én építettem a felvételhez. (8/4-es asztal volt kiváló hangminőséggel) 1/2 inch-es, 8 sávú magnóra dolgoztunk dbx zajcsökkentővel, a keverést a hangfelvételtől kölcsönzött Dolby A zajcsökkentővel végeztük 6.25-ös szalagra és azon is vágtuk meg. Egyetlen effektünk egy GBS névre hallgató, 6 rugós zengető volt. (Ma is használható)

Néhány Kaláka kiadvány a teljesség igénye nélkül: Pelikán, Szabad-e bejönni ide Betlehemmel?, Nálatok laknak-e állatok?, Az én szívemben boldogok a tárgyak, Ukulele, Börönd Ödön, Hol a nadrágom?, Kaláka 25, ... stb. De készítettem önálló albumokat Gryllus Daninak (pl: „Teljesség felé”) és Huzella Péternek is.

1989-től kezdtem (saját, komolyabb felvevő berendezés birtokában) komolyzenei, helyszíni felvételeket készíteni. A legjelentősebb helyszín Pannonhalma, ahol számtalan orgona és gregorián felvételt készítettünk Matz László (HAES tag!) zenei rendező barátommal. Orgonaművész, karnagy: Dr. Áment Lukács, (OSB) volt. Ez a munkakapcsolat is élő.

De említhetnék számos más, emlékezetes kórusfelvételt a szombathelyi vagy a debreceni főiskolás kórusokkal, vagy a világhírű, Szabó Dénes által vezetett, nyíregyházi gyermek és ifjúsági kórusokkal. (Cantemus, 2 db CD)

Mérnöki mivoltomat sohasem tagadtam meg és aktívan javítottam, terveztem és építettem keverőasztalokat és egyéb hangtechnikai berendezéseket, hangrendszereket zenekaroknak, hangstúdióknak, majd később színházaknak az elmúlt 30- 35 évben. Manapság leginkább hibrid: csöves- MOS-FET-es erősítőket tervezek és építek jazzgitárosok, jazz-bőgősök számára.

A kilencvenes években kezdtem élő hangosítással is foglalkozni, leginkább jazz-zenész barátaim unszolására és a saját magam örömeire, mivel a hangosító berendezések, hangsugárzók egyre javuló műszaki paraméterei a kitűnő előadóművészi teljesítmény méltó megszólaltatását teszik ma már lehetővé. (Ha a hangmérnök is partner ebben, szóval, ha felkészült!)

Szinte minden jelentősebb Kaláka koncertet én keverek, de dolgozom a Sebő együttesel, a László Attila Band-el, Snétberger Ferencsel, Lantos Zoltán hegedűssel, Horváth Kornél ütős virtuózzal, de tavaly kevertem a Szegedi Szabadtéri Játékokon is népzenei, dixielandet, a Budapest Sportaréna-ban majd a Margit szigeten Horgas Eszter, Carmen Fantázia előadását, több tehetséges fiatal kollégámmal együtt.

Szeretek hanganyagok, kiadványok végső finomítgatásaiban részt venni, keresnek is meg kiadók, zenészek mastering jellegű munkákkal mind többen az utóbbi időben. (pl: Hangzó Helikon sorozat 5 könyve, jazz és világzene kiadványok...)

A HAES-nak megalakulásától tagja vagyok.

Utóirat helyett:

Valaha versenyszerűen vívtam vagy 12-15 éven keresztül, az elmúlt közel 20 évben a vitorlázás mellett kötöttem ki.

Két gyermekem és egy három hónapos kisunokám van és persze egy talpraesett, jó fülű feleségem, ő is „zeneis” volt, aki egyben munkáim szigorú kritikusa is.

Nem hiszem, hogy van szebb szakma a miénknél!

Budapest, 2005. szeptember 6.

